

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1213/2018.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.487/2017/4. sorszámú ítélete, a Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.21.072/2016/7. sorszámú ítélete, illetve a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.331/2014/40. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Három magánszemély indítványozó (a képviseletükben eljáró Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete, illetve dr. Magyar Anikó jogi képviselő útján) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Kúria Mfv.II.10.487/2017/4. sorszámú ítélete, a Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.21.072/2016/7. sorszámú ítélete, illetve a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.331/2014/40. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta. Indítványozta továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. §-át alkalmazva az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján vizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 342. § (1) bekezdés d) pontjának, továbbá a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 140/1996. (VII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 22. §-ának, 23. § (1) bekezdésének, 24. §-ának és 1. mellékletének alaptörvény-ellenességét is.
- [2] 1.1. Az indítványozók (az alapügy felperesei) egy vidéki rendőrkapitányság bűnügyi osztályán bűnügyi technikus, illetve nyomozói beosztásban teljesítettek szolgálatot. Kereseti kérelmükben – szolgálati panaszuk elutasítását követően – kérték az első fokon eljáró bíróságot, hogy kötelezze a rendőrkapitányságot veszélyességi pótlék megfizetésére. Álláspontjuk szerint a Hszt. 254. § (2) bekezdés a) pontjában, továbbá a Korm. rendelet 22. §-ában, illetve 1. számú mellékletének 1. és 8. pontjaiban

meghatározott egészségkárosító kockázatok között végezték a beosztásukhoz tartozó feladatukat. Munkavégzésük során vegyi anyagok (nyomelőhívó vegyszerek) és biológiai kóroki tényezők hatásának voltak kitéve, amely kockázatok a Korm. rendelet 23. § (1) bekezdésében előírt napi szolgálatteljesítési idejük több mint 50%-ában fennálltak.

- [3] A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.331/2014/40. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította. A lefolytatott bizonyítási eljárás során a bíróság vizsgálta az indítványozók helyszíni, bűnügyi technikai tevékenysége mértékét, beszerezte az ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal foglalkozás-egészségügyi igazságügyi szakértői véleményét, és azok értékelése alapján megállapította, hogy az indítványozók egészségkárosító kockázatok között eltöltött ideje nem érte el a Korm. rendeletben meghatározott időtartamot.
- [4] Az indítványozók fellebbezése alapján eljáró Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.21.072/2016/7. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. Az ítéletben foglaltak szerint a szakértői vélemény és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok alapján okszerű az elsőfokú ítéleti megállapítás, hogy az egészségkárosító kockázatok közötti munkavégzése az indítványozóknak nem haladta meg a napi szolgálatteljesítési idő 50%-át.
- [5] Az indítványozók felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria Mfv.II.10.487/2017/4. sorszámú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Ítélete indokolásában rámutatott, hogy eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a perbeli szakkérdés megválaszolására kompetenciával rendelkező állami szerv megalapozottan foglalt állást abban a kérdésben, hogy az indítványozók szolgálatteljesítési idejének mindössze 14,88-23,91 %-ában állt fenn egészségkárosító kockázat, ezért az általuk hivatkozott biológiai és vegyi ártalom mértéke nem érte el a napi szolgálatteljesítési idejük több mint 50%-át, ami a veszélyességi pótlék folyósításának feltétele.
- [6] 1.2. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz. Indítványukban hivatkoztak az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdései szerinti diszkrimináció tilalmára, a XVII. cikk (3) bekezdése szerinti egészséges, biztonságos munkafeltételekhez való jogra, a XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez való jogra, a XXI. cikk (1) bekezdés szerinti egészséges környezethez való jogra, a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jogra, továbbá az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében nevesített hatalommegosztás elvének sérelmére a 28. cikk vonatkozásában és az I. cikk (1) bekezdésében foglalt állami alapjogvédelmi kötelezettségre.
- [7] Az indítványozók álláspontja szerint a támadott ítéletek sértik a diszkrimináció tilalmát tekintettel arra, hogy bizonyos rendőrkapitányságokon az 50%-os korlátot nem vizsgálják kimutatásokkal, munkakörüknél fogva folyósítják a veszélyességi pótlékot a bűnügyi technikusoknak és a szemlebizottság vezetőiknek. Álláspontjuk

szerint sérült az egészséges, biztonságos munkafeltételekhez való joguk is. Bár maguk vállalták a rendőri hivatás választásakor alapjogaik korlátozását, ennek ellentételezéseként náluk nem jelent meg az az anyagi kompenzáció, amit más kapitányságokon dolgozó kollégáik vizsgálat nélkül megkapnak. A támadott ítéletek sértették továbbá a testi, lelki egészséghez való alkotmányos jogukat is, mivel figyelmen kívül hagyták a teljes szolgálati idő alatt őket ért egészségkárosító hatásokat, amelyek vegyi, biológiai, pszichikai kóros tényezők szintjén jelen voltak folyamatosan. Az egészséges környezethez való joguk sérelmét is állították, mivel a veszélyes anyagok légkoncentrációjának mérése tekintetében mérés nem történt, így nem is bizonyított a megengedett határértékeknek való megfelelés. Az indítványozók hivatkoztak továbbá a tisztességes bírósági eljáráshoz és az észszerű határidőn belül való döntéshez való joguknak sérelmére is. E körben általánosságban utaltak arra, hogy az eljáró bíróságok egyoldalúan értékelték a bizonyítékokat, és azokból okszerűtlen következtetést vontak le, továbbá hogy a szakvéleményt az időt húzva nyújtotta be a szakértői szervezet. Azt is állították, hogy a szakvéleményt adó szervezet elfogult, hiszen az alapper alpereséhez hasonlóan állami szerv.

- [8] 2. Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [9] Az Abtv. 56. §-a értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ok szerinti feltételeket. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek, nem vet fel ugyanis sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, sem pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.
- [10] 2.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók mindegyik felhívott alapvető jog kapcsán ténylegesen az ügyükben eljáró bíróság tényállás-megállapítását kifogásolták. Az ügyüket eldöntő kulcskérdés az volt, hogy az egészségkárosító kockázatok közötti munkavégzés a napi szolgálatteljesítési idejük 50%-át meghaladta-e vagy sem. Ennek megállapítása a tényállás tisztázásának körébe eső kérdés.

- [11] A tényállás megállapítása és a bizonyítékok értékelése kapcsán az Alkotmánybíróság jelen döntésében is hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető az általános hatáskörű bírósági szervezetrendszer egyik felülbírálati fórumának, az alkotmányjogi panasszal kapcsolatos hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmében keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja. Az Alkotmánybíróság feladata az igazságszolgáltatással összefüggésben az alkotmányossági jogviták eldöntése, mely során értelmezi az Alaptörvény rendelkezéseit és ezen értelmezéssel veti össze azt, hogy a bíróság jogértelmezése megfelelt-e ennek, illetve az alkalmazott jogszabályi rendelkezés teret engedett-e az alkotmánykonform értelmezésnek. Alkotmányjogi, nem pedig szakjogi kérdésekben dönt tehát, vagyis a konkrét ügy elbírálása a bíróság feladata. Ezzel áll összhangban az is, hogy az Alkotmánybíróság nem ténybíróság, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során a bíróságok, végső soron a Kúria feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya. {lásd pl. 7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33], [38]}.
- [12] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdéseire is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2018. október 16.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró